

montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

ÅRSPLAN
progresjonsplan
og kalender

2017

Innhold

Innledning.....	2
Om barnehagen	3
Kommunens mål og satsinger for Oslobarnehagene.....	4
Barnehagens mål og satsinger	5
Danning gjennom omsorg, lek og læring	6
Barns medvirkning	6
Samarbeid med barnas hjem.....	7
Fysisk miljø som fremmer alle barns utvikling.....	7
Inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn	7
Sosial kompetanse	8
Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.....	8
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	9
Progresjonsplan for de syv fagområdene	10
Kalender	14
Om årsplanmalen.....	15

INNLEDNING

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Årsplanen med progresjonsplan gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse.

Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen med progresjonsplanen som et arbeidsdokument. Barnehagen utarbeider detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen.

Foreldre skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan med progresjonsplan i samarbeid med ansatte og foreldre.

Barnehagens årsplan med progresjonsplan, fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

OM BARNEHAGEN

Montessoribarnehagen Solsikken i Oslo omfatter åtte barnehager fordelt på tre bydeler:

- I Ullern bydel er det to barnehager med plass til i alt 75 barn,
- i Vestre Aker bydel fire barnehager med plass til i alt 130 barn
- i Nordre Aker bydel to barnehager med plass til i alt 40 barn.

Som montessoribarnehage er vår pedagogisk plattform montessoripedagogikken som bygger på Maria Montessoris egne iakttagelser og den forskning som hun drev med hele sitt liv.

I sine observasjoner la hun merke til hva barna var interessert i, hva de likte å gjøre og hvordan de løste de ulike problemstillingene som dukket opp.

Hun så at barn har en indre drivkraft mot å utforske og lære – og at alle barn søker mot å bli selvstendige. Hun så at barn har en fantastisk evne til å konsentrere seg når forholdene er lagt til rette og de får holde på med noe som interesserer dem.

Grunnprinsippene i montessoripedagogikken er:

- trygghet, delaktighet og oppmuntring til selvstendighet
- et nøye forberedt miljø på avdelingen og ute
- voksen som er rollemodell, veileder og inspirerer
- individualisering, frihet under ansvar og uforstyrrede arbeidssykluser
- et vakkert og tiltrekkende materiell som stimulerer sansene og inviterer til utforskning

KOMMUNENS MÅL OG SATSINGER FOR OSLOBARNEHAGENE

- Oslo barnehagebarn skal få et likeverdig tilbud av høy kvalitet.
- Alle barn skal kunne norsk før skolestart og være forberedt til skolestart.
- Alle ansatte i barnehagene skal kunne godt norsk og bidra til barnas språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi bruker montessoriprinsippene som en felles pedagogisk plattform i barnehagene våre
- Vi gjennomfører brukerundersøkelse hvert år
- Vi har et høyt kvalifisert personal. Vi tilbyr intern opplæring og videreutdanning.
- Vi jobber systematisk med det psykososiale arbeidsmiljøet for å oppnå stabilitet blant medarbeidere.

- Vi jobber systematisk med språk utvikling. Alt vi gjør er gjennomtenkt for å utvikle barnas språkkompetanse. Alle voksne er bevisst på at de er språklige forbilder. Enhver anledning til samtaler, begrepslæring, lek med språk, og utforskning av muntlig og skriftlig språk benyttes.
- Alle medarbeidere får spesifikt opplæring om språkutvikling hos barn.
- Montessorimateriell for språk brukes aktivt.
- Vi har et samarbeid med bydelens fagsenter for å sikre at barn med språkvansker får hjelpen de trenger.

- Kartelling av våre medarbeideres språkkompetanse.
- Vi har et mål om at alle våre medarbeidere har nivå B2 for å jobbe i barnehagen. Pedledere og styrere bør ha bestått bergentest.

BARNEHAGENS MÅL OG SATSINGER

- Å fremme respekt og toleranse for seg selv, hverandre og livet generelt.
- Sosialkompetanse og fredsutdanning
- Gi barna bevissthet om bruken av språk i samlek med andre barn

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi jobber med de fire ulike bevisstetssoner ved å bruke harmoni og høflighet øvelser:
 - Selvbevissthet og utvikling (hvem er jeg?, hva er viktig for meg og hvorfor? Hva er mine sterke og svake sider og hva setter jeg pris på i livet.
 - Bevissthet om felleskapet og utvikling (Forståelse av andre innenfor vårt felleskap, gjennom empati og sympati og respekt av andres ulikheter)
 - Kulturell bevissthet og utvikling (Kjennskap til mennesker i andre kulturer og en grunnleggende respekt for at ulike kulturers tradisjoner er betydningsfulle for den som tilhører denne kulturen)
 - Bevissthet for miljø og utvikling (kjennskap, forståelse og respekt for at alt levende og ikke-levende elementer på jordkloden er bundet med hverandre.)
- Rollespill og samtaler om samarbeid og respekt for hverandre
- Rollespill og samtaler om følelser, setter ord på følelser
- Høytlesing-undringssamtaler

MÅL FRA LOV OM BARNEHAGER OG RAMMEPLAN

DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.
- Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn som er forankret i menneskerettighetene.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Ansvarsbevisst personale
- Å se og møte ethvert barn på barnets nivå
- Gi barna impulser og vekke barnas nysgjerrighet
- Gi barna forståelse for andre kulturer gjennom fortellinger og sang
- Gjennom undringssamtaler
- La eldre barn hjelpe de yngre

BARNS MEDVIRKNING

- Barna skal ha rett til medvirkning tilpasset barnas alder og forutsetninger.
- Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Det fysiske miljøet i barnehagen er lagt til rette for barn. Materiell og hjelpemidler er tilpasset barnas høyde slik at barna selv kan ha ansvar og oversikt i sin hverdag og de kan selv velge aktiviteter.
- Materiellet på avdelingene skiftes ut etter barnas interesser og vi jobber kontinuerlig med at dette er tilpasset barnas sensitive perioder.
- Alle barna skal ha mulighet til å være seg selv, samtidig som barna skal lære at det er viktig å ivareta alle i et fellesskap og at hvert individ er en viktig del av fellesskapet.
- Vi bruker observasjon som metode for å ivareta barnas opplevelse av miljøet og fellesskapet. Vi tar barnas signaler og meninger alvorlig i planlegging og evaluering av vår virksomhet.

SAMARBEID MED BARNAS HJEM

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
- For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Velge SU representant
- Ha to foreldresamtaler i året
- Invitere til ulike sammenkomster, slik som «Bli kjent»-dag, Dugnad ,Forutfestival, Luciamorgen , Påskefrokost og Sommerfest
- Være åpne for uformelle samtaler om barnets utvikling og behov
- Foreldre inviteres til på avdelingen for å observere sitt eget barn for å få innblikk i barnehagehverdag.

FYSISK MILJØ SOM FREMMER ALLE BARNES UTVIKLING

- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Forberedt miljø som er tilpasset barnets høyde
- Gi barna rom for konsentrasjon og ro
- Alt av materiell er tilgjengelig og fremmer fin- og grovmotorikk
- Utemiljø som er tilpasset barnets alder og som fremmer utvikling
- Turer i nærmiljøet: skog, butikk osv

INKLUDERENDE FELLESSKAP MED Plass TIL DET ENKELTE BARN

- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.
- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.
- Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Se hvert enkelt barn og møte det på dets eget nivå
- Montessorimateriellet er kjønnsnøytralt og stimulerer til læring, mestring og konsentrasjon
- Undringssamtaler og rollespill
- Gi barna oppgaver tilpasset dets modning og interesse

SOSIAL KOMPETANSE

- Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Stimulere til lek, læring og samarbeid i et forberedt miljø
- Rollespill og samtaler om respekt for seg selv, andre og miljøet, harmoni og høflighet
- Rollespill om følelser, sette ord på følelser
- Skape gjensidig tillit mellom voksne og barn gjennom samtaler med trygge gode voksne og skape gode relasjoner
- Forsterker barnets positive adferd

SAMARBEID OG SAMMENHENG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

- Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til skole og eventuelt aktivitetsskole.

Alle kommunale barnehager og skoler skal følger *Oslostandard for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole*. Et informasjonsskjema om barnet sendes skolen før skolestart gitt foreldrenes samtykke.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi følger Oslobarnehagens rutiner for overgang barnehage-skole.
- Vi har en tett samarbeid med montessoriskoler for å sikre en myk overgang for alle barna som fortsetter i Montessori skoler
- Vi organiserer spesifikke turer for førskolebarna. For å styrke tilhørighet blant førskolebarna.
- Vi tilbyr førskolebarns foreldre et informasjonsmøte om skolestart og overgang barnehage-skole.
- Vårt fokus er å tilrettelegge rundt barna etter alder og modenhet for å oppfordre til selvstendighet og hjelpe barna til å bli gode selv hjelpere gjennom alle årene i barnehagen.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

- Barnehagens pedagogisk virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes.
- Barnehagen skal tilrettelegges for medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier.
- Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Alle medarbeidere er involverte i utarbeidelse av årsplanen.
- Vi har regelmessige personalmøter, avdelingsmøter, avdelingsledermøter, styrerforum, fagdager og planleggingsdager hvor vi arbeider med planlegging og evaluering.
- Styrer har et tett samarbeid og regelmessige møter/samtaler med SU.
- Vi sender ut månedsplan og utfyllende foreldrebrev.
- Barna er med til å forme sin egen hverdag, ved å velge aktivitetene de selv vil gjøre i et nøye forberedt miljø. Observasjon brukes systematisk som et pedagogiskverktøy.

PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

- Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.
- Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
KOMMUNIKASJON SPRÅK TEKST		<ul style="list-style-type: none"> • I samtaler med barn bruker vi hele setninger • Barna lærer tekstforståelse gjennom sang, rim og regler • Vi analyserer ord og introduserer sandpapiersbokstaver og det løse alfabet som forberedelse til skriving • Vi tilbyr ulike materialer som stimulerer til pinsettgrepet • Vi har lesestole og besøker jevnlig bibliotek 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom lydanalyseringsleker og løse bokstaver inspireres barn til skriving og lesing • Gjennom materiell og bøker inspireres barna til lesing • Hø Vi har rollespill om følelser og å sette ord på følelser • Høytlesing
KROPP BEVEGELSE HELSE		<ul style="list-style-type: none"> • Vi jobber daglig med selvstendighetstrening i alle hverdagssituasjoner som måltid og påkledning • Vi tilbyr materiell som stimulerer til fin-og grovmotorikk 	<ul style="list-style-type: none"> • Skiskole • Vi tilbyr materiell som utfordrer barnas avanserte fin- og grovmotoriske ferdigheter • Turer til ulike turmål

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
		<ul style="list-style-type: none"> Gjennom det forberedte miljø skapes situasjoner som fremmer kontrollerte bevegelser Barna deltar i matlagings situasjoner Det er faste rutiner på håndvask Gi barna innblikk i å bruke både kontrollerte og ukontrollerte bevegelser gjennom å «gå på linjen» 	
KUNST KULTUR KREATIVITET		<ul style="list-style-type: none"> Vi har musikkpedagog en gang i uken Vi har ulike formingsmateriell tilgjengelige som plastelina, maling, blyanter, stoff og leire der barna kan uttrykke seg kreativt Vi tilbyr ulike praktiske aktiviteter hvor barna lærer å bli selvstendige, ta vare på seg selv og miljøet 	<ul style="list-style-type: none"> Vi lærer ulike teknikker for å kunne uttrykke seg mer avansert kreativt. Vi har daglige samlingsstunder til å formidle den norske kulturarven ved hjelp av sang, bøker, rim og regler
NATUR MILJØ TEKNIKK		<ul style="list-style-type: none"> Vi er daglig ute og opplever og undrer oss over naturens mangfoldighet Vi har et innemiljø med planter som vi stiller hele året Vi lærer om ulike materiell der barna får erfaring med teknikk, f.eks magneter eller hvor de kan eksperimentere med ulike gjenstander som flyter og synker i vann. 	<ul style="list-style-type: none"> Vi går turer i nærmiljøet der vi opplever og observerer årstidene Vi har ulike typer materiell som for eksempel «den romerske buen» og eksperimenter med lys, luft og vann som skal bidra til å fremme barnas forståelse for teknikk.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
ETIKK RELIGION FILOSOFI		<ul style="list-style-type: none"> Gjennom rollespill og undringssamtaler lærer vi hvordan vi skal møte hverandre og respektere hverandre Vi er tilknyttet Forut som gjennom bilder og musikk gir barna innblikk i kultur og religion i andre land 	<ul style="list-style-type: none"> Gjennom rollespill og undringssamtaler lærer vi hvordan vi skal møte hverandre og respektere hverandre I undringssamtaler og gjennom høytlesing blir vi kjent med ulike kulturer Vi er tilknyttet Forut som gjennom bilder, musikk og høytlesing gir barna innblikk i kultur og religion i andre land Vi studerer kretsløpet, fødsel, liv og død.
NÆRMILJØ SAMFUNN		<ul style="list-style-type: none"> Vi lar barna ta del i Maria Montessoris fredstanker Gjennom daglige samtaler og presentasjoner lærer vi at alle må bidra i fellesskapet De eldre barna oppfordres til å hjelpe de yngre Vi går turer i nærmiljøet Vi kildesorterer 	<ul style="list-style-type: none"> Vi tilbyr materialer som gir innføring i områdene geografi og kultur Vi tar lenger turer til steder som formidler kultur
ANTALL FORM ROM		<ul style="list-style-type: none"> Vi gir barna innblikk i materiell der barna kan utforske mengde og tall Vi viser barna materiell der barna kan erfare og utforske form og mønster. I samlingsstunder lærer vi ulike 	<ul style="list-style-type: none"> Vi gir barna innføring i avansert tallforståelse med hjelp av perler og tallsymboler Vi gir barna innføring i konkreter med tall opp til tusentall, det vi

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
		<p>telleregler</p> <ul style="list-style-type: none"> Barna er med på matlaging og borddekking og blir gjennom dette introdusert til telling og å måle volum 	<p>kaller desimalsystemet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vi gir barna innføring i de ulike regnemåtene med perler og tallsymboler Barna er med på matlaging og borddekking og blir gjennom dette introdusert til telling og å måle volum

KALENDER

Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter dette året.

DATO	INNHold
25.08.2016	Foreldrecafe`, bli kjent dag
21.09.2016	Foreldremøte
12.10.2016	Dugnad
27.10.2016	Forutfestival, vi hjelper barna i Nepal
13.12.2016	Luciamorgen
21.12.2016	Nissefest, siste dag i barnehagen
17.02.2017	Karneval
04.04.2017	Påskefrokost
April 2017	Dugnad
08.05.2017	Tur til slottet
16.05.2017	Feiring av 17.mai
22.05.2017	Besteforeldrecafe`\
09.06.2017	Pysjfest
15.06.2017	Sommerfest

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Ninna Smitt

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg den 11.11.2016

OM ÅRSPLANMALEN

Oslo kommunes mal for årsplan med progresjonsplan skal brukes av alle kommunale barnehager i Oslo. Det anbefales også at ikke-kommunale barnehager bruker malen. Årsplan med progresjonsplan skal utarbeides på grunnlag av barnehageloven, kommunale styringsdokumenter, brukerundersøkelsen og evalueringen av forrige årsplan.

Styringsdokumenter:

- Lov om barnehage
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Oslo kommunes budsjett
- Bydelens budsjett
- Oslostandarden for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole
- Barnehagens vedtekter
- Veilederen *ABC og 1,2,3*

Årsplanmalen er utarbeidet av som en del av Oslo kommunes prosjekt Oslobarnehagen, som skal øke kvaliteten i barnehagene og spesielt styrke barnehagen som læringsarena.

www.barnehager.oslo.kommune.no | postmottak@byr.oslo.kommune.no | tlf: 02180